

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничім Домі, на розі вулиць Пritchard і McKellar, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ПУЛ, БАНКИ Й УРЯД БЕНЕТА.

Уряд Бенета сказав, що не дасть заперуки півови щодо продажі збіжжя — такий є вислід нарад прем'єрів трох західних провінцій з консервативним урядом Бенета в Оттаві. Прем'єри Манітоби, Саскечевану й Альберти їздили до Оттави до цього уряду, разом з представниками пулу та банків, з проською, щоб домінійний уряд загарантував фермерам по 70 центів за бушель пшениці першої виплати за врожай 1930 року. Провінаціональні уряди самі такої гарантії дати не можуть, бо вони дали вже одну таку гарантію півови за пшеницю з 1929 року, якої ще й до цього часу не продали.

Уряд Бенета категорично відмовився дати таку гарантію. Банки згодилися виплатити по 70 центів за бушель першої виплати, але тільки під умовою, що уряд що виплату загарантує, тобто, що в разі зникни ціи, або неспрадання пшениці, держава буде відповідальна за втрату перед банками. Коли б уряд згодився був загарантувати, фермері були б отримали при дорученні своєї пшениці півови поважну суму грошей. Однак Бенет сказав, що ця справа належить до самого пулу й банків, нехай вони самі собі її залагоджують на своїй конференції.

Представники пулу й банків мають відбутися конференцію у Вінніпегу й там ту справу вирішити, але телеграма каже, що наврод чи фермері дістануть по 65 центів за бушель першої виплати і правдоподібно, що дістануть значно менше.

Далі говориться, що уряд Бенета відмовився взяти на себе всяку відповідальність за допомогу достави збіжжя до елеваторів та до портів. Це є справа знову ж таки банків та перевозових й торговельних компаній — каже згадування. І таке старі пшениця чекає на ринок, а нова вже починає приходити, щоб також чекала. Пули безпорадні. Вони є на милости залізниці й банків. Банки кажуть, що вони згодилися б заплатити півови по 70 ц. за бушель першої рати, якщо уряд загарантував би. Уряд гарантії не дав, як і відмовив своєї допомоги в перевозі пшениці. Справа залишилася тепер цілковито в руках банків й залізнодорожних компаній. Пул грошей не має навіть і за стару пшеницю, значну частину якої він ще не продав. Пул тепер опинився цілковито на ласці банків й залізнодорожних компаній і мусить погодитися на такі умовини, які ці компанії та банки подиктувать.

Так мається справа з об'явками консервативної партії про допомогу фермерам, якщо вона прийде до влади. Перш всего: фермері не дістануть, в наслідок такого становища уряду Бенета, такої першої виплати за доставлену пшеницю, яку б вони були дістали, коли б уряд дав був гарантію. Друге, відмовляючись такої гарантії, уряд кинув пул в кітти банків і залізнодорожних компаній.

Нехай тепер фермері подумают над передвборчими об'явками консервативної партії та її агентів.

БУРЖУАЗНА АРИТМЕТИКА ПРО БЕЗРОБІТТЯ.

Ми її, тую арифметику, находимо у великій капіталістичній газеті “Нью Йорк Таймс”. Цікава вона головню тим, що тут одні держави підраховують безробітних у інших державах, а в себе кожна старается те число зменшити.

Німеччина проголошує, що вона має 2,757,000 безробітних, а Велика Британія має поверх 2,000,000. Шість європейських країн після тої статистики мають що найменше 5,949,287 осіб безробітних.

Цю армію безробітних загадана статистика поділяє так: Італія, після урядового звіту, має 322,287 безробітних, між ними 114,094 жінок.

Франція має коло 100,000 на страйку (вже 150,000 статистика з’яла), а поза це має 20,000 сталих безробітних.

Угорщина має “лише” 400,000 безробітних, а невеличка Австрія — 450,000.

Орган англійської партії праці “Дейлі Гералд” ще з березня 1930 року писав, що в цілому світі є 16,000,000 безробітних. Але “Дейлі Гералд”, столярствена лейбористська газета, любить трошка пошуктувати. Він підтримував уряд МекДоналда у виборках і разом з ним казав, що тільки “робітничий” уряд знищить безробіття. А що такого чуда не сталося, то “Дейлі Гералд” каже: в цілому світі є 16 мільйонів безробітних, в самих анше Злучених Державах є 6,000,000, в Німеччині є 4,500,000, а у Великій Британії 1,500,000, в Японії 800,000. Одним словом “Дейлі Гералд” всім вдлив шедрою рукою, а Великій Британії урвав на 500,000.

Та проте від чого безробіття у Великій Британії не зменшилося, але за останній рік зросло на 857,000, і 28 липня дійшло цифри 2,011,467, найвищою за останні 10 літ.

Найгірше потерпіла в Британії текстильна індустрія. Вона має 450,000 безробітних; транспорт має 433,000; будівельна індустрія — 170,000; вугільна — 255,000; інженерська в різних галузях індустрії має 412,000 безробітних.

Так то “врятував” уряд МекДоналда країну від безробіття.

Німеччина ще перевищила Велику Британію, збільшивши число своїх безробітних за останній рік на один мільйон душ. За останні два тижні числи безробітних в Німеччині збільшилося на 50,000. Самий Берлін має 326,935 безробітних. Металісти мають 70,000 безробітних, будівельники 31,000, клерки 32,000 і т. д.

Це є урядова статистика. А скільки то є таких безробітних, що в урядову статистику не попали. І далі безробіття зростає, бо криза загострюється. Муссоліні, наприклад, хвалиться, що він вже спинить дальший зріст безробіття й то ще перед зимою, бо починає від 1 вересня будувати дороги, де буде працювати 37,000 робітників. Нехай і так. Але ж бо 37,000 на 322,287 — дуже мала цифра та ще й при умові, що безробіття далі зростає, головню по закінченні літніх робіт на паєнських лавах ноє в Італії зростає в четверо.

Вже одно те, що уряди штучно вишукують якісь будування дорогі лише тому, щоб дати безробітним роботу, свідчить, що вони безпорадні усунути безробіття при теперішній економічній кризі, як також не можуть усунути й самої кризи.

Лишається одинокий вихід: зорганізуватися працюючим та усунути цілу ту систему, що гонить народи в таку кризу.

ВИБОРИ ЕКЗЕКУТИВИ МАЙН ВОРКЕРС ЮНІОН ОФ КЕНАДА.

Голосуйте 18 серпня за кандидатами Воркерс Юніті Ліг!

Екзекутивна рада Майн Воркерс Юніон оф Кенада відбула свою сесію в Келгарі, Алта. цього тижня, переглядаючи номінаційний листу кандидатів до екзекутиви, що вона її отримала від відділів Рада, більшість якої складається з реакційних послідовників Вігмея, під найменшим претекстом старалася дискваліфікувати кожну номінацію боевого кандидата. Вона відкинула номінацію кандидата, вибраного через аклямацію на півночі, проти якого ніхто не кандидатив на члена ради, тільки на тій підставі, що він не відбув встарчаючого речіння в юніті. Там заряджено нові вибори пізніше цього місяця. Всі члени на півночі повинні це затримати й номінувати другого партійного члена. Ми пропонуємо товариша Багані з льокалу 32 мила.

У Веїн був: вибраний Гриф Дейвіс великою більшістю проти архиреакціонера Ал. Ліверса, але рада відкинула його на тій підставі, що Ліверс, як секретар льокалу, не підписав номінаційних паперів. Отже тут також відбудуться нові вибори. Два члени вибрано через аклямацію, а саме: Пруст, в підокрузі Нордгет і Гол, в підокрузі Кенмор.

Фрейзер на Кровс Нест Пес кандидатів, а проти него йде Морган. Всі зусилля повинно бути вжиті для того, щоб Фрейзер був вибраний. Члени партії на Кровс Нест Пес повинні доплинувати, щоб ліве крило майни в Корбін було вчасно повідомлене і зорганізоване для голосування за Фрейзера

проти реакціонера Морган. В підокрузі Делбрідж і Колгорст проти Г. Портаха йде Г. Борнгаз. Партія повинна організуватися й ми певні, що коли кожний чоловік виконає свій обовязок, Портах може бути легко вибраний.

Проти Слона на президента йде В. Гвайт, один з найбільших реакціонерів. На заступника президента проти Мориса кандидують Вільямс, Понтерола й Качіоні.

На секретаря проти Кармайюка кандидатів Гислон. Вище наведене показує, що реакціонери провадять боротьбу за здобуття проводу в юніті і треба вжити усіх зусилля, щоб повалити їх в часі виборів.

Підприємцям слідуючі кроки: Кожний майнер повинен обійти майнерів і допилювати, щоб вони голосували за наш список. Всі ліво-крилі майни повинні взяти на увагу важливість вибору цілого списку, без ріжниця, хто б проти него не кандидатив.

Треба вибрати усюди скрутинірів, щоб реакціонери чого небудуть підвробити. На півночі товариші повинні зібратися в кадомиському льокалі і допилювати, щоб Вільямс, який там провадить кампанію на заступника президента, провалився. Цей підлосок Вігмея поширює всюди ріжні фальшиві чутки і номінований на заступника президента не тому, що він здібний, але тому, що він ненавидить Воркерс Юніті Ліг й партію.

Воркерс Юніті Ліг, Майнерська Секція.

ВСЕ Є, ТІЛЬКИ НЕ ДУМАЙ, ІВАНЕ.

Уявіть собі, що я — капіталіст. Маю сотні фабрик, маю сотні ріжних копалень, маю також цілі мільйони грошей.

Але мені, капіталістове-хочеться їх мати ще більше.

Отже буду я й розвиваю шораз то нові фабрики й підприємства, продукую я раз-ураз цілі мільйони тон товару і з такої от величезної продукції в мене з часом повстає загальна надпродукція в підприємствах.

Надпродукція, це така собі історія: ціліснікі маси виробленого товару лежать у мене на складах і немає де продати їх за гроші.

Надпродукція, це така ше історія: на якийсь час я мущу заперестати продукувати, а зараз же я мущу також замкнути багато фабрик і підприємств.

Надпродукція, така ше, от історія: на вулиці мільйони годлодних безробітних, на вулиці в місті бурляві демонстрації й арешти, но фабриках страйки, страйколомства і бійки, а по всьому краї — е-ко-но-мі-ч-на-кри-за.

Оттаке надпродукція. Але я, от, англієць по націо-

нальності. І маю також в Англії голодного робітника ачглієця і маю ще також в Англії нужденного селянина англійця.

І кажу я їм так: — Війна! Іване, Грищо, Франце, Майку і т. под! Чувеш? Вігчина в небезпечі. Отже я англієць і ти англієць — біймо всіх чортових німців, турків, італійців і румунів! Біймо всі, бо війна, бо інтереси наші — англійські!

Піде хіба цей Іван, Грищо, Франц, Майк на віину? Піде воювати за вітчину, та за “однакі” англійські інтереси?

Рік 1914. Були капіталісти, були нуждарі Івани та Майки, була надпродукція в капіталізмі.

І була війна. Бив і різав Іван Майку, різав і бив Майк Івана, бились і різались Івани з Майками, Майки з Іванами.

Боронили, бачите, вітчизні англійської, німецької, французької, турецької, австрійської італійської і т. под! Чому “боронили” і через віно був Іван Майка а Майк Іван — так і не знали Іван з Майком.

Той навіщо їм було знати? Скавав, от, піп у церкві Іванові та Майкові, що війна, поблагословив їх святим хрестом на дорогу і пішли Іван з Майком...

Дали Іванам і Майкам рушницї й гострі багнети, дали мундир, бомби й протигазові маски і сказали ще так у приказі:

— Ти тепер, Іване, Майку, уже не божий раб і не людина — тільки жовнір цісарської державини.

— Маеш, Іване, Майку цісарський мундир і багнет, маеш цісарський хліб і воші — отже рїж і бий тепер інших Іванів та Майків!

— Рїж, бий і не думай, Іване, Майку, бо ти — жовнір тепер цісарський, бо за тебе вже інші подумают!

Бив Іван Майка, а Майк Івана. Росли могилки і хрестики мільйонами по світі...

Корчилися тисчями каліки покроввалені по шпиталях і лазаретах...

Плакали мільйони, вигнаних із домів, та оскрочених жінок і дітей у гору та нужді безмежній...

А тимчасом різав Іван Майку шаблями і багнетами, а тимчасом поров Майк Івана бомбами та гранатами...

За вітчину! За державу! За цісаря рїзались Івани й Майки.

І не думали нічого тоді Іван з Майком, бо за них уже інші думали кілька років.

Думали так увєрто, що аж де-яким з них корони з голови позлітали.

Маємо 1930 рік — століття культури, техніки й цивілізації. Є дуже чудові гази отруйні для людей, є прекрасно удосконалені гармати та шрапнелі на “неприятеля”, є також чудесно розвинена авіятика (летунство) воєнна.

Підлетять собі, колісь, кілька літаків угору, покроплять землицю з людсьим худесним етером — і все вам за кілька годин, як на команді, взидхає.

От, що то століття культури й техніки! От, що то цивілізація!

І є ще також у цьому столітті техніки й культури по кілька паціфістичних, мирових, роззбройних конференцій шороку.

І є дуже багата фльота воєнна, є дуже чисельні армії війсьська всюди, щоб заманіфестувати, при нагоді, своє воїнню коло авіятки, фльоти, газів і взгаді, сучасної техніки...

І є Радянський Союз ген-ген на Сході.

І є також капіталісти з мільйонами, надпродукцією, криміною, безробітними, страйками, демонстраціями і шуканням “ринку”.

Є також і папа в Римі з хрестом високо в руках, готовий до благословення “грішного світу” на Сході.

Є ще також і Іван та Майк, що за них подумают інші...

Все є в цьому прекрасному столітті! Все.

А що ще буде — “побачимо. Головне тут, Іване, Майку і т. п. одне:

Не думати!

КОЛО ПЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ЧИТАЧІВ!

Не лаяйтеся, товариші, прочитавши цей наголовок, бо не мова йде про радянську пресу на Україні, а не про нашу. Коли за царату вся преса розкохлася в заледо 2,728,000 примірників, то зараз на самій лише Радянській Україні преса має близько 5,000,000 (пять мільйонів) читачів, а в цілому Радянському Союзі має 16 мільйонів читачів.

Львівське “Діло”, одинока шоденна українська газета на шлії Західній Україні, не має навіть 2,000 (дві тисячі) передплатників. Не має, бо це газета попів і адвокатів. Ми не хочемо казати, що робітничо-селянська преса на Західній Україні має дуже багато читачів, бо знаємо, які ієму причини. Причин є три: польська влада гнобить там робітничо-селянську пресу; робітництво й селянство дуже бідані під Польщею й не має за що передплачувати свою пресу; попів, панів, підпанків і жандарми залікують робітників і селян, щоб не читали більшовицької преси.

Чому на Радянській Україні і в цілому Союзі так зростає робітничо-селянська преса? Тому, що освідомляючись клясово, трудящі шораз більше починають розуміти величезне значіння своєї преси.

Чому так тяжко розвивається робітничо-селянська преса під Польщею, Румунією й на Закарпаттї? Тому, що всі сили влади й буржуазії не дають її розвиватися, бо бояться того слова правди, яке вона сіє між працюючими.

Спитаєте: а чому буржуазіє “Діло”, якому сприяє навіть польська шляхта, так бідно стоїть? Тому, що українська буржуазія — адвокати, попів, кооператори задовольються по більшості пресою польської шляхти, яка є значно більша розміром, а тим самим подає більше потрібних цій класі інформацій.

А з цього ви, товариші робітники й фармери, повинні зробити собі висновки про значіння своєї преси в Канаді й про потребу несення її допомоги й поширювання між тими, які ще її не читають.

КОЛМАН, АЛТА.

Дорогі Товариші! Від імени наших організацій послано Вам поштовою переказ на суму \$67.35 на пресовий фонд “У.Р.В.”

Як тільки ми одержали картонку з закликом о поміч нашої преси, так зараз піанесли що справу на зборих відділу Р.З.Т. Розуміючи значіння нашої преси всі члени рїшили однодушно жертвувати по пів дня заробітної плати на пресовий фонд. З причини, що майни не роблять більше як день або два в тиждень, не всі члени могли спонити свій обовязок, однак ще приріають, що згодом постараться свій обовязок спонити.

Імена жертвовавців як слїдує: Іван Німан \$5.00; Стефан Данюк \$4.05; Павло Сирота \$4.00; Петро Багрячук \$3.60; Юрій Фрашій \$3.50; Сомек Маланчук \$3.85, Р. Шитороковський \$3.10; А. Галуць \$3.00; І. Елачук \$2.75. По \$2.70: Никола Нагорник, Михайло Блаженко, М. Ферей, А. Лір; по \$2.50: Павло Баранюк, Д. Габічук, М. Падручний; Антон Белевич \$2.45; Василь Кузик \$2.25; по \$2.00: Іван Запада, Оксен Голін, П. Пачковський, А. Новик; по \$1.00: М. Вірста, А. Мисничюк; Костян Білана \$1.50.

Всім жертвовавцям шира подяка. З товариським привітом, П. Німан, П. Поленьков, сєкр.-скарбник.

ДИ ПЕС, МАН. Дорогі Товариші! Від імени пресового комітету у Ді Пес, Ман. послано Вам поштовою переказ на суму \$31.61, з того \$4.00 на відновлення передплати на “Ф. Ж.” і \$12.00 на пресовий фонд, \$7.11 на пресовий фонд “Робітничі” і \$8.50 на пресовий фонд “У.Р.В.”

Збірка на пресовий фонд “У.Р.В.”: Тов. Никола Сєгнович зібрав на листу ч. 1038 по \$1.00; Ник. Сєгнович, Юрко Піч, Григорій Янюк; по \$0.50: Павло Недіальський, Іван Якібік; Р. Кришук 25 ц.; А. Пронюк 10 ц. Разом \$4.35.

Тов. І. Сивенч зібрав на листу ч. 1023 по \$0.50: А. Шамбарський, Т. Зейн; Ф. Салівончек 35 ц.; по 25 ц.: Ю. Марковський, І. Міхлок, М. Василевський, Н. Підгорний, Д. Полячек, І. Мозоль, Є. Свєнтєк, П. Мельник, І. Корник, С. Смїховський, Г. Лузьняк; по 10 ц.: П. Самборська, М. Брик; В. Попапчук 5 ц. Разом \$4.35, переписка 20 ц., остаеться \$4.15.

Всім жертвовавцям шира подяка. З товариським привітом, Розалія Огородник, сєкр. прескому.

ВЕСТ ТОРОНТО, ОНТ. Дорогі Товариші! Від імени робітничих організацій у Вест Торонто послано Вам поштовою переказ на суму \$13.75 на допомогу нашої робітничо-фармерської преси.

По однеденному заробітку зложили: О. Корнуа \$4.00; В. Качала \$3.00; Тов. Франко і Юлія Торони \$4.00; П. Бойчук \$1.00; по 50 ц.: М. Віраї, Юлія Тетерук, Дамка Кулик; С. Романюк 25 ц. Разом \$13.75.

З товариським привітом, П. Бойчук.

СЕРІНТ КЕТРИНС, ОНТ. Дорогі Товариші! Від імени відділу ТУРФДМ послано Вам поштовою переказ на суму \$5.00, як допомогу нашої робітничо-фармерської преси.

Жаємо, що не можемо більше відслати, бо у нас безробіття, а така відділова порожа, бо навіть концерти устроювати в неадло забронода нам місцєва поліція. На устроєнні концертів в значній мірі вимагають лабєнсу, якого ми не зможемо вибрати, бо коштує \$75.00.

З товариським привітом, За відділу ТУРФДМ, Т. Котюк, сєкр.

РУДЖАРНА, САСК. Дорогі Товариші! Послано Вам \$4.00 на передплату “У.Р.В.”, а \$1.00 на пресовий фонд та зарезом ключу наших читачів, шоби спішній за відношенням передплати та зложували на пресовий фонд бо зараз наша преса потребує допомоги.

З товариським привітом, П. Главич.

ТОРОНТО, ОНТ. Дорогі Товариші! На залик тов. Чайківського поміти своєї преси в її скрутиний час, послано \$10.00 на піддержку нашого фронту. Закликали нікого не буваю, бо вірно, що кожний розуміє потребу не менше від мене і допоможе по своїх силах.

Остаєсь з товариським привітом, І. Марчан.

ТОРОНТО, ОНТ. Дорога Адміністраціє! Послано Вам \$14.00, що я придбав на пресовий фонд “У.Р.В.” імена жертвовавців: М. Дїба \$5.00; Дм. Кікля \$2.00; по \$1.00: Гр. Гайшово, К. Васильєв та \$5.00 миста “тип” в вирішлї післати на піддержку преси. Жертвовавцям шира подяка.

З товариським привітом, М. Дїба.

ТОРОНТО, ОНТ. Дорогі Товариші! Одержавши від Вас лист в справі допомоги нашої преси наш відділ ТУРФДМ не міг зараз взятися за роботу, бо всі заняті були виборими. Карти члени порозбїрали і декотрі доручили до відділу, шоби відслати на допомогу нашої преси. Отже, послано Вам \$6.00, що жертвували по \$1.00 слїдуючі товариші й товаришкї: Марія Вербоєвська, Антон Вербоєвський, Никола Палюк, Григорій Кручківський, Анна Палюк, Юсїф Сакунчик.

Зараз часи дуже тяжкі, бо немає навіть за що шпатигу купити. Може по жінках буде легше, то збереться більше. Постарайтеся теж, шоби і преші члени нашої відділу відслали свою лепту на допомогу нашої преси. З товариським привітом, А. Вербоєвський.

ДО БЛАГОСЛОВЕННЯ “ГРІШНОГО СВІТУ” НА СХОДІ. Є ще також і Іван та Майк, що за них подумают інші... Все є в цьому прекрасному столітті! Все. А що ще буде — “побачимо. Головне тут, Іване, Майку і т. п. одне: Не думати! Емка.